

Vojenský historický archiv

610000040

Inventář

Archivní pomůcka č. 272

NAD č. 853

Značka archivního souboru: ČNS - Anglie

Krajanské spolky ve Velké Británii - České národní sdružení v Anglii

1915-[1919]

Zpracoval: Ing. Vladimír Vella, dr. Bohuslava Králová

Praha 1992

I. Dějiny původce archivního souboru	3
České národní sdružení ve Velké Británii. Londýnská odbočka (Londýn, Velká Británie : 1915-1918)	3
II. Dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	4
Rejstřík korporativní	6

I. Dějiny původce archivního souboru

České národní sdružení ve Velké Británii. Londýnská odbočka (Londýn, Velká Británie : 1915-1918)

CAM: 96710

organizace českých krajanů ve Velké Británii

Užití jména: překlad

Variantsní označení: The Bohemian (Czech) National Alliance in Great Britain. London Branch, užití: úřední, angličtina

Vznik, vznik zřízením/založením: prosinec 1915

Zánik, zánik ukončením činnosti: 1918

Vztahy:

je část: Český komitét v Londýně (Londýn, Velká Británie : 1914-1919)

sídlo: Londýn (Velká Británie)

Dějiny

Výsledkem snah o kooperaci práce všech spolků v zahraničí žijících Čechů a Slováků za první světové války bylo vytvoření ústřední organizace České národní sdružení v Americe se sídlem v Chicagu (březen 1915), která spolupracovala s desítkami odboček jak v Americe, tak v Evropě. V Londýně bylo České národní sdružení zřízeno koncem roku 1915 s úkolem "podporovat účelné snahy k docílení československé samostatnosti, hmotně i morálně podporovat zájmy spojenců, vést přesný seznam příslušníků české a slovanské národnosti, chránit je a zastupovat u úřadů a ve své práci se řídit již dříve přijatým národním programem." Část svých funkcí organizace vykonávala jako součást Českého komitétu v Londýně. Londýnská odbočka Českého národního sdružení ve Velké Británii byla činná do konce roku 1918.

Vnitřní struktury korporace

Činnost sdružení řídil dvacetičlenný výbor, který v úředních záležitostech vystupoval jako "London Czech Committee and Legion for British Service" a v záležitostech národních a politických jako "Czech National Alliance in Great Britain". Organizačně se odbočka dělila na odbor registrační a reprezentační (Český komitét), odbor tajemnický a organizační, tiskový a expediční, finanční a dobročinný, propagační a informační.

Funkce korporace

- vedení seznamů příslušníků české a slovanské národnosti a jejich zastupování u zahraničních úřadů
- prosazování českých státoprávních zájmů
- podpora spojenců

Normy - konstitutivní

- stanovy schválené valnou hromadou Českého národního sdružení ve Velké Británii 18. 12. 1915

Zdroje informací

VELLA Vladimír - KRÁLOVÁ Bohuslava: Krajanské spolky ve Velké Británii - České národní sdružení v Anglii. Úvod ke sdruženému inventáři. Praha: Vojenský historický archiv, 1992. Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv, fond České národní sdružení v Anglii, stanovy, inv. č. 1, karton 1.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

V původní archivní pomůcce nepopsáno.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Sdružení pracovalo jako součást Českého komitétu v Londýně, a proto bylo těžké důsledně oddělit korespondenci národního sdružení od korespondence komitétu - i když by základním ukazatelem měl být její obsah, tj. národně propagační u Českého národního sdružení a úřední u Českého komitétu v Londýně. Velká většina přípisů je ale adresována buď přímo Fr. Kopeckému, J. Sýkorovi či "váženému příteli", další část se pak věcně vztahuje k oběma organizacím. Proto byly ve fondu soustředěny pouze základní dokumenty jako stanovy, rozvrh činnosti výboru odbočky, svolání k zahájení a úkolům organizace, k plnění hmotných i morálních povinností všech krajanů vůči národu a seznam členů a poskytnutých darů. Korespondence se spolky a institucemi byla ponechána pohromadě od roku 1914 až po rok 1918 ve fondu "Českého komitétu v Londýně". Činnost Českého národního sdružení ve Velké Británii byla uzavřena koncem roku 1918. Písemnosti jsou uloženy v 1 kartonu z období 1915-1917.

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu, 1958.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	1915-[1919]

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Zpracovatel jednotky popisu: Vella, Vladimír (archivář), Králová, Bohuslava (archivářka)

Datum popisu: 1992

61000040/853

České národní sdružení - Anglie

1

Stanovy Českého národního sdružení ve Velké Británii

2 1

1

Rukopisné koncepty, originální výtisk stanov, mj. informace o rozsahu činnosti výboru Českého národního sdružení prosinec 1915
Rules of the Bohemian (Czech) National Alliance in Great Britain
angličtina, čeština; Rukopisný koncept stanov (4 listy) a 3x opis stanov (2x 2 listy a 1x 3 listy), 1x anglický text (2 listy), text Rozsah činnosti výboru Českého národního sdružení (1 list), 1x originální výtisk stanov Českého národního sdružení

1

Provolání ČNS:

2 2

1

Prohlášení "Czech National Independence" - vysvětlení k požadavku české samostatnosti 14. 3. 1916
angličtina; 5 listů

2 2

1

Provolání k Čechům a Slovákům v Anglii - informace o opatření, podle kterého v nové registraci už Češi a Slováci nejsou označeni jako "enemy" (nepřátelé), výzva k národní obětavosti a práci pro samostatnost národa [1915]-[1917]
československého
čeština; 48 listů

2 2

1

Provolání všem Čechům a Slovákům v Anglii - výzva k morální a finanční podpoře české věci v Anglii [1915]-[1917]

1

Seznam členů Národního sdružení v Anglii

2 3

1

Seznamy členů obsahující záznamy darů 1915-1917

1

České národní sdružení - ministerstvu zahraničí v Praze

2 4

1

Koncept žádosti o finanční výpomoc [1919]
7 listů

Rejstřík korporativní

České národní sdružení ve Velké Británii. Londýnská odbočka (Londýn, Velká Británie : 1915-1918), organizace českých krajanů ve Velké Británii

Název archivní pomůcky: Krajanské spolky ve Velké Británii - České národní sdružení v Anglii

Značka archivního souboru: ČNS - Anglie

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1915-[1919]

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 1 (kar, 1, 1915-[1919])

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 11

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 8. listopadu 2022

Zpracovatel archivního souboru: Ing. Vladimír Vella, dr. Bohuslava Králová

Archivní pomůcku sestavil: Marie Maturová (1992), Radka Veselá (přepis do digitální podoby 2022)

Počet stran archivní pomůcky: 7

Archivní pomůcku schválil: